

A virtutis & vicij non cum vocemus' pariter autho-rem: cum virtus sit ex eo, vicium ex nobis.

Peres primo, si necessaria est prædeterminatio, quare peccator qui fraternè corripitur, non potest se excusare, dicens le non accipiebat prædeterminationem quæ est ipsi necessaria, nec tamen est in ejus potestate: & con sequenter quomodo non tolluntur confilia, præcepta, & correptiones fraternali? *In anima sum hic.* Similiter enim potes petere, si necessaria est gratia, quare peccator non excusat te dicens, Recitè corriperet si eam possem mihi dare vel sumere ipse nec facerem, vel si dante illo acciperem noluiscim: Nunc cum voluntas præparetur à Domino, cum nisi ab eo dante non accipiatur: quid me corripi, si præcepta non impleo, si fani consilijs non acquiescio, cum hanc gratiam non acciperim? verum quemadmodum filii Iacob Pelagianorum ratiocinationibus respondet D. Augult. lib. de corrept. & gratia per plura capita, correptionem tunc salubrem esse, & ideo corripiendum esse peccatorem, ut strepiti correptionis fornicatus infondate atque flagellante, Deus in illo intrinsecus occulta inspiratio ne operetur & veile: sic nos dicens possumus admonendos esse peccatores, confundendum & præcipiendum esse bonū, quia peccator quisque potest a peccato resilire & bona agere, quamvis hæc non possit nisi Deus operetur in illo velle & perficere.

Petes 2. Si Deus semper prædeterminat, ergo C
ipse est qui totum facit: ut quid ergo nobis præ-
dicatur atque præcipitur bonum agere, si hoc nos
non agimus, sed ita velle & operari. Deus opera-
tur in nobis? Similem objectionem videbis apud
S. Aug. de corrept. & gratia cap. 2. Ad quam ex
illo sic respondebit: homines à Deo agantur ut
agant, non ut ipsi nihil agant, Et ad hoc eis ostenditur
quid agere debeant, ut quando id agni sunt
agendum est, Et accepisse se gaudent: quando au-
tem non agunt, orent ut quod nondum habent, acci-
piant. Sed præterea est advertendum quod opus
bonum non sit partim à gratia, partim à li-
bero arbitrio, sed totum à singulis operi individuo
peragitur, ut dicit D. Bern. in fine l. de gratia & Li-
bero arb. & similiiter est dicendum de omni re:
illa enim tota facit Deus & tota à causa secunda ut
docet D. Th. l. 3. contraria Gent. cap. 70.

De peccato omissionis. Petes 3. Quare non sequitur quod nullum sit peccatum omissionis per hoc argumentum. Omilio acius non est peccatum quando omittitur defectus eius necessario requisti quod non est in potestate omittentis, ut dum omninitur hora defectu Breviarii quod non potest haberi: sed quandocunque homo omittit, debet ei aliquid necessarium requisitum scilicet præmotio Dei quæ non est in eius potestate, ergo omisso nuncquam est peccatum. R. quia major non est vera, nisi intelligatur de eo quod est natum subesse potestati hominis, qualis non est præmotio vel prædeterminatio Dei. Et præterea respondemus cum Basolis in 2. d. 37. quod licet homo non habeat talern virtutem divinam in sua potestate, tamen habet actum quia absoluta loquendo in quantum voluntatis, potest velle & non velle; ideoque voluntas manet libertate quæ potest convenire causa liberae creature. D. rique respondetur quod argumentum supponat hanc regulari ut veram: *Natu imperatur quod ab alio dependet.* Verum D. Th. egregie fallitatem ejus ostendit lib. 3, contrà Gent. cap. 159. docens ex ea sequi plura inconvenientia.

tur enim quod ille qui fidem non habet, nec spem, nec dilectionem Dei, non sit p̄enā dignus: quod est contraria scripturam: & sic uī hoc sequitur ex illa regula, ita sequitur ex majore propositione argumenti si admittatur ut vera, quia sunt omissiones actus ad quem praequiritur auxilium Dei quod deest, nec est in potestate peccatoris. Ex his iam duo restant solvenda primum, quae non est similiter in nostrâ potestate volare, aut in hac vita Deum clare videre, cum si ad hoc prædeterminaremur fieret. Secundum, quomodo simus magis liberi quam bilances quæ pendent in aequilibrio? quia lapis cadens deorsum, cum habeat etiam sui motus internum principium? Hæc quidem ridicula sunt; quia tamen opponuntur, solvantur. Ad primum dicimus, volatus nullum esse in nobis principium. Ad visionem autem Dei habemus quidem potentiam capacem, sed ea etiam lumine spirituali secundum statum hujus vitæ informata non est principium sufficiens, nec tali objecto proportionatum, nisi accedat lumen gloriarum, ut in lumine videamus lumen: voluntas autem est principium internum & sufficiens in suo genere ad actiones morales, ad bonas autem quando gratia informatur. Ad 2. R. bilances habere gravitatem, sed non habere principium internum quo se possint movere: aliud enim est se mouere re: aliud enim est se mouere quam habere principium motus: nec habent principium quo tollant qualitatem quæ impedit quominus una decidat, sed requirunt principium externum, à quo sic moverant ut non moveantur à se, cum tamen voluntas moveantur à Deo & etiam à se. Similiter ad 3. R. quod lapis non habet in potestate cohibere motum, quia principium motus quod habet internum, est quidem effectivum motus, sed ex natura sic determinatum, ut non possit ex judicio rationis (quod nō habet) aliter; homo vero habet in sua potestate motum cohibere, ac etiam tunc quando determinatur potest non agere, habetque principium actuum in suo genere, sufficiens ad non agendum; ideoque sicut quando agit habet principium sufficiens ad non agendum, ita quando determinatur, quando enim determinatur, agit.

ARTICULUS IV.

Si Deus præmovet ac prædeterminat, ergo præ-determinavit ab aeterno omnes actus peccati quod materiales, eosque per se positive intendit, facitque voluntatem eos facere, & per consequens aequum, immo magis est causa eorum etiam prout deformitati substant, quam voluntas crea-ta: est enim causa cur homo eos velit, quod est cooperari malo sive esse causam peccati ex D. Thom. in 2. d. 37. q. 2. art. 2. & sic non erit vera definitio Conc. Trident. docentis Deum sol-lum permisivè operari opera mala, scilicet quoad materiale, sic enim tantum sunt operabilia. *Resp.* *Dens est* 1. Deum ab aeterno prædeterminans omnes actus peccati quod esse materiales, sive in quantum sunt actus, eosque ita intendit ut efficienter illos ope-reatur. Probatur primo, quia actus peccati in quantum est actus, est aliquod ens, sed omne ens habet esse a Deo efficiente, ergo actus peccati quatenus actus, est a Deo efficiente. Major nota ista: deinde enim vocatur materiales peccati quia est ens quod sub-ternitur peccato. Minor est de fide, *Joan. I. Omnia per ipsum facta sunt: unde Aug. I. 2. de lib. arb. cap. 17.* Quantamcumque bona, quamvis magna, quamvis minima, nisi ex Deo esse non possunt. & cap. 18. dictit